

Č A S Ť 4

Glosár finančných termínov

Aktívum

Čokoľvek vlastnené osobou, spoločnosťou alebo inou organizáciou, čo má hodnotu.

Audit, revízia

Kontrola alebo revízia finančného účtovníctva, evidencie a účtovných postupov.

Balónová splátka

Posledná splátka úveru, výrazne vyššia ako predchádzajúce splátky, ktorá je vypočítaná na konci pôžičky.

Bežné aktíva

Hotovosť alebo iné aktíva, od ktorých sa očakáva, že budú použité počas operačného cyklu spoločnosti v priebehu jedného roka.

Bod rovnováhy

Objem tržieb, pri ktorom sa celkové náklady rovnajú celkovým výnosom. Tržby nad rámec tohoto objemu generujú zisk.

Čistá hodnota

Prevaha celkových aktív nad celkovou čiastkou záväzkov.

Čistý príjem

Suma, ktorú získame po odpočítaní všetkých výdavkov a nákladov: čistý zisk alebo čistá strata.

Dividenda

Rozdelenie čistého zisku akcionárom.

Dlhopis, dlžný úpis

Dlh zaistený veriteľom na základe celkovej úvery schopnosti dlžníka, v protiklade so zábezpekou, ktorá je istená konkrétnym aktívom.

Dôverník, fiduciár

Osoba alebo spoločnosť, ktorej je zverený majetok, ktorého vlastníkom je druhá strana (oprávnený) a je poverená investovaním aktív/majetku až do jeho vrátenia oprávnenému.

Faktorovanie

Typ financovania pohľadávok, kedy sú pohľadávky pripísané faktorovej spoločnosti, ktorá je zodpovedná za zhromažďovanie pohľadávok.

Finančné prognózy

Prognózy týkajúce sa finančnej pozície spoločnosti v budúcnosti.

Finančné záväzky, dlhy

Platobná povinnosť voči druhej strane v súčasnosti alebo v budúcnosti.

Firma jednotlivca

Spoločnosť alebo rizikové podnikanie, nad ktorým má vlastník plnú kontrolu a neobmedzené ručenie.

Fiškálny rok

Akékoľvek 12 mesačné obdobie považované spoločnosťou alebo štátom za účtovné obdobie.

Hrubý zisk

Príjmy spoločnosti pred odpočítaním prevádzkových nákladov, vypočítané odpočítaním nákladov predaného tovaru z čistého predaja.

Inventár, zásoby

Hodnota surovín podniku, rozpracovaných výrobkov, polotovarov a finálnych produktov.

Investičné výdavky

Peniaze vynaložené na nákup dlhodobých aktív, najmä strojného zariadenia, ktoré bude použité na výrobu tovaru.

Investor

Osoba, ktorá zaujme v podniku pozíciu vlastníka, podstupujúc tak riziko straty zámenou za očakávané výnosy.

Istina

V súčasnosti nezaplatený zostatok úveru bez dlžného úroku.

Jednoduchý úrok

Úrok platený z istiny úveru. Úroky, ktoré vznikli počas splácania úveru sa neúročia.

Kapitál

Majetok spoločnosti, napríklad peniaze, používané na obchodnú činnosť.

Koeficient dlhu

Výpočet celkového dlhu delením celkového dlhu plus kapitál, na zmeranie úrovne dlhu spoločnosti (špekulačný faktor).

Koeficient likvidity

Vzťah medzi likvidnými aktívami a likvidnými pasívami je vypočítaný delením likvidných aktív likvidnými pasívami, za účelom posúdenia schopnosti spoločnosti uhradiť svoje bežné záväzky z bežných aktív.

Kompenzačný zostatok

Dohodnutá čiastka uložená v banke na vkladovom účte v rámci úverovej zmluvy.

Korporácia, spoločnosť

Vlastníctvo spoločnosti formou samostatnej právnickej osoby, kedy kontrolu nad spoločnosťou majú akcionári a predstavenstvo.

Likvidácia

Predaj aktív podniku na splatenie všetkých dlhov.

Likvidné aktíva

Tie aktíva podniku, ktoré sa ľahko premenia v hotovosť.

Majetok, imanie

V bankovníctve je to rozdiel medzi trhovou hodnotou aktíva a zástavnými právami k majetku (napr.:hypotéka). V oblasti investícií je to financovanie prostredníctvom akcionárov investujúcich do rizikového kapitálu, zvyčajne prostredníctvom akcií. Ekviténtné financovanie je najdôležitejšou alternatívou financovania dlhu (pôžička).

Maklér

Osoba alebo firma oprávnená kupovať alebo predávať akýkoľvek tovar v mene tretej strany, bez toho, aby tento tovar vlastnila.

Marginálne náklady

Zvýšené celkové náklady vyplývajúce z výroby rozšírenej o ďalšie potrebné výrobné jednotky.

Mimoriadne položky

Neobyčajná alebo neopakovateľná udalosť, ktorá musí byť akcionárom vysvetlená.

Náhrada škody, zaistenie

Povinnosť jednej strany nahradiť druhej strane straty, ktoré vznikli alebo ktoré môžu vzniknúť.

Neplnenie záväzku, nezaplatenie

Nezaplatenie úroku alebo istiny vypožičiavateľom v deň splatnosti.

Nerozdelený zisk

Čistý príjem, ktorý bol určený k zadržaniu v spoločnosti po vyplatení dividend.

Obchodná spoločnosť

Spoločnosť vlastnená dvomi alebo viacerými osobami, ktoré spoločne a osobne znášajú zodpovednosť za dlhy a aktíva spoločnosti. Verejná spoločnosť je spoločnosť s neobmedzeným ručením; komanditná spoločnosť ma obmedzené ručenie.

Obchodný úver

Krátkodobý úver poskytnutý predávajúcim kupujúcemu na financovanie nákupu tovaru alebo služieb.

Odpis, znehodnotenie

Strata hodnoty zariadenia opotrebovaním alebo stárnutím za určité časové obdobie. Hodnota zariadenia je zvyčajne odpisovaná na daňové účely.

Peňažný tok

Peňažné príjmy mínus peňažné výdavky za určité obdobie.

Podiel na zisku

Systém, v rámci ktorého sa zamestnanci podieľajú na zisku spoločnosti na základe jej úspešnosti. Tieto kompenzácie sa vyplácajú ku mzde, ak spoločnosť zaznamená zvýšený zisk alebo zárobok.

Podmienená zmluva

Dočasné umiestnenie aktív u tretej osoby na základe dohody obidvoch zmluvných strán. Tretia strana prechováva predmet zmluvy, napr. peniaze, kým nie sú zmluvné podmienky splnené.

Podnikateľský plán

Detailný opis novej alebo existujúcej obchodnej činnosti, vrátane tovaru alebo služieb spoločnosti, marketingového plánu, finančného výkazu a plánov, ako aj princípov riadenia.

Pohľadávky

Peniaze dlžné podniku, zvyčajne zákazníkmi za tovar alebo služby kúpené od podniku.

Pohľadávky

Nezaplatené nároky a transakcie, ktoré predstavujú peniaze dlžné veriteľovi, zvyčajne z predaja veriteľovho produktu alebo služby. Tiež nazývané ako pohľadávky a na súvahe sú označené ako obežné prostriedky.

Prevádzkové náklady

Náklady súvisiace s každodennou činnosťou spoločnosti.

Prevádzkový zisk/straty

Príjmy (straty) pred zdanením a odpočítaním mimoriadnych položiek (ktoré vznikli v súvislosti s transakciami inými než tie, ktoré sú súčasťou bežnej činnosti podniku).

Pripísať

Previesť/pripísať vlastníctvo aktíva na inú osobu podpísaním dokumentu.

Respiro, tolerantné obdobie

Obdobie poskytnuté dlžníkovi, Počet povolených dní, počas ktoréhoých nebude dlžník stíhaný veriteľom za omeškanú platbu.

Réžia

Náklady podniku, ktoré priamo nesúvisia s výrobou určitého výrobku alebo služby. Príkladom je poistenie, verejnoprospešné služby (plyn, elektrina) a nájomné.

Rizikový kapitál

Prostriedky investované do nákupu kmeňových akcií nového alebo existujúceho podniku; kmeňový, rizikový alebo špekulatívny investičný kapitál. Takéto financovanie sa zvyčajne poskytuje novým alebo existujúcim firmám, ktoré majú nadpriemerný potenciál rastu.

Rozdelenie

Vyplatenie vlastníkovi(-om) aktíva napríklad dividend z akcií alebo fondov zo schémy dôchodkového poistenia.

Sezónnosť

Sezónne zmeny v podnikaní, zamestnanosti alebo nákupných zvyklostí v oblasti kúpy, ktoré sa vyskytujú pravidelne v očakávaných obdobiach roku.

Spoločnosť na podporu rozvoja v určitej lokalite

Lokálna organizácia založená na podporu ekonomiky v určitej oblasti prostredníctvom poskytnutím finančnej injekcie subjektom, ktoré budú pôsobiť v danej lokalite. Lokálna spoločnosť na podporu rozvoja má zvyčajne možnosti poskytnúť finančnú pomoc.

Súvaha

Finančný výkaz rozdelený na stranu aktív na ľavej strane a pasív na pravej strane. Súvaha poskytuje prehľad o finančnej pozícii podniku k určitému dátumu.

Špekulácia

Nákup aktíva za účelom jeho predaja v krátkom čase a s veľkým ziskom.

Špekulačný faktor, špekulácie na zisk s vypožičanými peniazmi (leverage)

Proces vytvorenia dlhu za účelom predĺženia alebo rozšírenia obchodnej činnosti. Spoločnosť má vysoký špekulačný faktor, ak sa vo veľkej miere spolieha na financovanie dlhu v porovnaní s ekvitným financovaním zameraným na navýšenie základného imania spoločnosti („equity financing“).

Štartovací kapitál

Fondy použité na rozbehnutie novej spoločnosti alebo financovanie novej obchodnej aktivity existujúcej spoločnosti.

Úverový rating, trieda úveryschopnosti

Hodnotenie úveryschopnosti jednotlivca alebo spoločnosti na základe historických záznamov o splácaní minulých úverov. Hodnotenie úveryschopnosti sa vykonáva za účelom posúdenia budúcej platobnej schopnosti veriteľa splácať úver.

Účtovné obdobie

Pravidelné časové obdobie, napríklad štvrťrok alebo rok, za ktoré sa vytvára účtovná uzávierka.

Úverová agentúra, úverový register

Spoločnosť, ktorá zhromažďuje a eviduje údaje o spotrebných úveroch a poskytuje tieto informácie bezplatne, tým, ktorí poskytujú úvery.

Úverová linka

Prísľub finančnej inštitúcie zapožičať zákazníkovi počas budúceho obdobia finančné prostriedky do určitej výšky.

Variabilné náklady

Akékoľvek náklady, ktoré sa výrazne menia v závislosti od objemu výroby.

Výsledovka

Finančný výkaz, ktorý poskytuje historický prehľad príjmov spoločnosti, nákladov a ziskovosti za určité časové obdobie. Taktiež nazývaný ako výkaz ziskov a strát.

Základná úroková sadzba z úveru, najlepší úrok

Úroková sadzba, za ktorú banky požičiavajú peniaze svojim najlepším a naj dôveryhodnejším obchodným klientom. Úrokové sadzby, za ktoré banka požičiava peniaze ostatným klientom, sú často vyjadrené základnou úrokovou sadzbou plus určitým počtom percentuálnych bodov.

Zadržovaciehožné právo, retenčné právo

Zákon môže povoliť zadržanie majetku druhej strany, jeho predaj alebo realizáciu za účelom zaplatenia pohľadávky.

Záruka

Majetok použitý na zaručenie pôžičky alebo iného úveru, pre prípad nedodržania platobného sľubu.

Záruka

Závazok tretej strany splatiť úver v prípade, že vypožičiavateľ tak neurobí.

Záväzky

Peniaze dlžné veriteľovi.

Zhodnotenie

Zvýšenie hodnoty aktív.

Zložité úrok

Úrok, ktorý vznikol z nahromadených úrokov a pôvodnej istiny.